

## Сергій Солонський «Коливання»

Творчість Сергія Солонського переформатована водорозділом «нульових»: дивлячись на зроблені протягом останнього десятиліття геометризовані вуличні сцени чи фактурні експерименти з фрагментами оточуючого простору, важко уявити, що той самий автор створив численні колажі, які працюють з агресивною деконструкцією людського тіла. Медитативний та споглядальний Солонський в дев'яності роки вирізнявся жорсткістю та сміливістю, яка контрастує з тим його образом, який ми знаємо сьогодні. Такі глибинні метаморфози пов'язані, перш за все, з трансформацією психологічного стану автора, що відбулась за більш ніж двадцять років.

Дев'яності для Солонського були вкрай неоднозначним періодом, в якому злились шалений сплеск творчої енергії, запал від роботи над спільною справою, та соціальна непевність і тиснуча депресивність епохи. Пострадянська ейфорія від відкриття всіх «шлюзів», нових можливостей накладалась на відсутність ресурсів для їх реалізації. В поєднанні з особистим виміром життя, ці обставини давали ту гнітючу розщепленість дійсності, цілісність якій можна було повернути лише через мистецьке її осмислення. Як згадує Сергій, «Кожного ранку ти прокидався з чітким відчуттям, що, аби вижити, ти маєш піти і почати щось робити». Мистецтво ставало терапією. Такий імпульс особливо відчутний в серії автопортретів-ню *Коливання* (також відома під назвою *Body*).

Перша фотографія проекту була створена приблизно в 1991-1992 році, й представлена в 1993 на першій персональній виставці Солонського «Body Art». Цією виставкою розпочала свою діяльність галерея «Up/Down» - один з центральних майданчиків актуальних арт-практик Харкова середини 1990-х. Решта робіт була дознята і демонструвалась в берлінській галереї Brotfabrik в 1995. Вони експонувались разом з металевими пластинами, на яких Сергій Братков, інший харківський фотограф, з яким Солонський довгий час тісно співпрацював, вигравірував щось на кшталт креслень траєкторії руху тіл. Вони мали унаочнити ідею ритму / коливань як сутності всіх речей. Більше того, цей концепт було візуалізовано не лише в композиціях та «кресленнях», але й через процес друку: рефракція світла між поверхнею плівки та скла при контратипуванні призвели до появи Ньютонівських кілець, які ілюструють хвильову природу світла. Світло ж є основою фотографії, й, фактично, таким жестом Солонський охоплює усі можливі форми вібрацій - від фізичних до психічних.

Представлені на цій виставці роботи *Коливання* були надруковані в 2018 році. На відміну від вінтажних тонованих зображень, нові відбитки ахроматичні, що поглиблює інтенсивність їх звучання. За рахунок довгої витримки, на яку зняті множинні образи автора, його фігура виходить розмитою; чіткими залишаються лише кінцівки, чия деталізація та пластична виразність надають особливої макабрності зображенням, що постають перед глядачем майже у повний зріст.

Хоча потенційно моделлю для серії міг би стати будь-хто, її потужним жестом є саме вихід фотографа перед власною камерою. Межі між суб'єктом та об'єктом фотографії стираються, наближуючи її до формату перформансу. Подібний прийом став знаковим для харківських фотографів сімдесятих - дев'яностих років: варто згадати хоча б відомий автопортрет Юрія Рупіна з дружиною «Ми» (1971), серію 1x7 Євгенія Павлова (1987) або хрестоматійну *Я-не-Я* Бориса Михайлова (1992). Перехідна історична ситуація актуалізувала питання пошуку власної ідентичності та взагалі можливості її існування в умовах постійних змін. Солонський перетворює себе на предмет рефлексії, відчужуючи власне зображення з потоку повсякдення, яке філософ Олена Петровська влучно назвала «велика повторюваність»: демонстративна поведінка, гра на камеру не вписуються в одноманітність буднів. Вона є прагненням заглушити цей метроном календаря, створивши власний, альтернативний ритм. І хоча кадри не мають усталеної послідовності, вони органічно komponуються у певний наратив, що зациклюється замкненим простором галереї.

Олександра Осадча, мистецтвознавець